



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1689/2019
07.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Божицара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ненад Сарацковић, адвокат из ..., против тужене Високе пословне школе струковних студија ..., чији је пуномоћник Саша Чупић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3832/17 од 14.02.2019. године, на седници већа одржаној дана 07.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3832/17 од 14.02.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Куршумлији П1 113/15 од 10.07.2017. године, ставом првим изреке, одбијен је, као неоснован, тужбени захтев да се поништи решење о отказу уговора о раду број ../15 од 17.12.2015. године и да се тужена обавезе да врати тужиоца на рад на радно место на које је по закљученом уговору о раду распоређен. Ставом другим изреке, одбијен је, као неоснован, захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужиоцу исплати на име накнаде штете све зараде и доприносе које би остварио за време док није био на раду по решењу о отказу уговора о раду број ../15 од 17.12.2015. године, у износу од 300.000,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 132.750,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 3832/17 од 14.02.2019. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена је пресуда Основног суда у Куршумлији П1 113/15 од 10.07.2017. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, позивајући се на члан 404. Закона о парничном поступку.

Примени члана 404. ЗПП нема места у парници о престанку радног односа, у којој је редовна ревизија дозвољена. Одредбом члана 441. ЗПП прописано је да је ревизија дозвољена у парницама о споровима о заснивању, постојању и престанку радног односа. Према садржини тражене правне заштите, ова парница спада у статусне радне спорове у смислу члана 441. ЗПП (код којих је ревизија увек дозвољена) јер предмет тражене правне заштите односи се на престанак радног односа. Имајући у виду наведено, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиоца дозвољена, применом члана 441. ЗПП.

Испитујући побијану пресуду у границама прописаним у члану 408. Закона о парничном поступку- ЗПП („Сл. гласник РС“ бр.72/11... 18/20), Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Битна повреда из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, на коју се наводима ревизије указује, није предвиђена као ревизијски разлог чланом 407. став 1. ЗПП. Ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП могу бити битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачке 6, 8, 10. и 11. овог закона, под условом да су истицане и у жалби, односно да су учињене у поступку пред другостепеним судом. У поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба Закона о парничном поступку, па нема ни повреде из члана 374. став 1. ЗПП. Другостепени суд је одлучио о жалби, тако што је прихватио чињенично стање утврђено првостепеном пресудом и за донету одлуку изнео правне разлоге у односу на које ревизија није основана. Наводи ревизије у вези са чињеницама не уживају значај, имајући у виду да је чланом 407. став 2. ЗПП изричито прописано да ревизија не може да се изјави због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу на неодређено време код тужене по основу Уговора о раду број ../13 од 11.09.2013. године, на пословима професора струковних студија за ... економију и ... право. Тужиоцу је отказан уговор о раду, решењем тужене број ../15 од 17.12. 2015. године, донетим на основу члана 179. став 2. тачка 1. и став 3. тачка 1, 2. и 8. Закона о раду, због описаног непоштовања радне дисциплине, односно повреде радне обавезе, уз претходно достављено упозорење на постојање разлога за отказ уговора о раду, по којем се тужилац изјаснио. Тужиоцу је стављено на терет да није у предвиђеним роковима достављао записнике са одржаних испита за јануарски, априлски, јунски и септембарски испитни рок 2015. године, што је проузроковало да студенти морају исти испит да полажу више пута, те су добијали различите оцене из истих предмета у другим роковима, док су поједини студенти имали проблема приликом уписа из друге у трећу годину или нису могли да пријаве дипломски испит јер им је недостајала оцена са полагањем испита код тужиоца. Осим наведеног, тужиоцу је стављено на терет да је дана 28.10.2015. године неоправдано пропустио да одржи предавања уместо колеге ББ, који га је претходно замењивао дана 05.10.2015. године, као и да је дана 17.10.2015. године одбио да одржи заказану наставу у наставном центру тужене у Такође, тужиоцу је стављено на терет и да је у периоду од 02.11.2015. године до 06.11.2015. године одсуствовао са рада, при чему није у законском року доставио потврду о привременој спречености за рад, као и да је на седници наставног већа одржаној дана 29.10.2015. године задржао записник који су потписали присутни професори, не

дозволивши осталим професорима да се потпишу, услед чега је морао бити састављен нов записник који је касније потписан. Дана 20.11.2015. године тужиоцу је уручено Упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду, које садржи исте разлоге, а на које се тужилац писменим путем изјаснио, негирајући наводе Упозорења, са примедбом да је исто покушај да се тужилац дискредитује услед поремећених односа са руководством установе. Тужилац је у поступку истакао да не оспорава спроведену процедуру доношења решења, већ искључиво материјалне доказе изведене у поступку. У спроведеном судском поступку о законитости отказа уговора о раду, испитана је тачност навода о тужиоцевом понашању, поступању и пропуштању, као свесном кршењу радне дисциплине и законито употребљеном разлогу за отказ уговора о раду.

На темељу утврђеног чињеничног стања, по оцени овога суда, правилан је закључак нижестепених судова о неоснованости тужбеног захтева тужиоца, којим је тражио поништај решења о отказу уговора о раду и реституцију, враћањем на рад, уплатом доприноса за обавезно осигурање запослених и исплатом накнаде штете.

У спору из радног односа, суд цени законитост оспореног решења са становишта правилне примене материјалног права, повреде правила поступка и чињеничног стања на којем је оно засновано.

Предметно решење донето је на законит начин, с обзиром је његовом доношењу претходило Упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду у смислу члана 180. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05 95/18). Решење о отказу уговора о раду донето је на основу одредби члана 179. став 2. тач. 1. и 3. Закона о раду, а у вези тачке 20. Уговора о раду, тако да нису од утицаја на другачију одлуку овог суда наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Наиме, одредбом члана 179. став 2. тачка 1. Закона о раду, је прописано, да, послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе и то ако несавесно или немарно извршава радне обавезе, а тачком 5. ако учини другу повреду радне обавезе утврђено општим актом односно уговором о раду. У смислу наведене законске одредбе, само повреда радне обавезе чија је квалификација утврђена општим актом или уговором о раду представља основ за престанак радног односа.

Одредбом члана 179. став 3. тачка 2. Закона о раду прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину, ако неоправдано одбије да обавља и извршава налоге послодавца у складу са законом, односно ако не достави потврду о привременој спречености за рад, у смислу члана 103. истог закона.

У смислу члана 74. Закона о високом образовању, предвиђено је да у погледу права, обавеза и одговорности запослених на високошколској установи, примењује се закон којим се уређују радни односи, ако овим законом није другачије уређено.

Имајући у виду да Закон о високом образовању не прописује посебне услове за доношење решења о отказу уговора о раду, правилно су нижестепени судови у конкретној ситуацији, применили одредбе Закона о раду.

Тачком 19. Уговора о раду прописано је да ако је запослени у раду односно у вези са радом проузрокује штету послодавцу, дужан је исту надокнадити у складу са законом, а према одредби члана 20. уговора о раду, запосленом престаје радни однос отказом уговора о раду од стране послодавца ако својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене одредбама члана 179. Закона о раду.

За законитост решења о престанку радног односа отказом уговора о раду, довољно је постојање једног отказног разлога, који представља основ за престанак радног односа из одредбе члана 179. став 2. тач. 1. и 5. Закона о раду. Разлог за отказ уговора о раду се несумњиво стекао већ и по томе што је утврђено да је тужилац као професор у више наврата записнике са испита одржаних у 2015. години достављао са закашњењем од по неколико месеци; да је одбио да одржи унапред најављено и договорено предавање 28.10.2015. године уместо колеге који га је за замену замолио и претходно тако исто замењивао тужиоца, све у примењеној пракси замене којом се и тужилац послужио када је такву потребу имао; одбио да држи предавања у наставним центрима тужене у ... и ..., а након пропуштања да одржи предавање 17.10.2015. године, упутио путем електронске поште 30.10.2015. године обавештење директору да не жели да у наставним центрима тужене осим у ... држи предавања јер је договор био да се предмети распоређују на наставном већу, при чему тужилац не тврди и није доказао да је распоређен био да наставу држи само у Оправдања не може бити ни за недолично понашање тужиоца као професора када је приликом потписивања присутних задржао записник са седнице наставничког већа 29.10.2015. године, ускративши на недозвољен начин туженој њену аутентичну и оригиналну исправу, која је због његовог понашања морала бити реконструисана и изнова дата на потписивање. Тужилац није доказао да је подношењем одговарајуће исправе у року прописаном у члану 103. став 1. Закона о раду, оправдао разлог изостанка са рада од 02.11.2015. године до 06.11.2015. године. Наведеном одредбом је прописано да је запослени дужан да, најкасније у року од три дана од дана наступања привремене спречености за рад у смислу прописа о здравственом осигурању, о томе достави потврду лекара која садржи и време очекиване спречености за рад. О трајању привремене спречености за рад доставља се извештај здравствене установе. Тужилац не тврди и није доказао да је на дан наступања привремене спречености за рад располагао исправом о трајању спречености за рад и да је исправа такве садржине 02.11.2015. године послата туженој и да је достављена туженој у оквиру законом прописаног рока.

У преосталом делу, ревизијом се понављају жалбени наводи и указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, што није дозвољен разлог за изјављивање ревизије, на основу одредбе члана 407. став 2. ЗПП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 414. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Божидар Вујичић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**